

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๒.๒/ก ๒๕๙

กระทรวงศึกษาธิการ
เลขที่ 11880
วันที่ - ๔ มิ.ย. 2562
เวลา A.22 กก.สอ.สป.

๗๙๕

กรมบัญชีกลาง

กคส.สป.สอ.

ถนนพระรามที่ ๖ กม. ๑๐๘๘๘ ๙๙๘๕

๙๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

วันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๖๒

เรื่อง ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงการคลังได้ยกเลิกระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดขึ้นใหม่เป็นระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ และสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ประกาศระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๓๖ ตอนพิเศษ ๑๒๐ ง วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

กรมบัญชีกลางเห็นสมควรแจ้งเวียนส่วนราชการ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มิใช่ส่วนราชการ เพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย พร้อมนี้ได้นำลงเว็บไซต์ www.cgd.go.th เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโขต)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

หมาย - หมายเหตุ
หมาย / หัวหน้าหน่วย

๕๖.๐.๖๒

(นางสิริสมศรี มีอยู่)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
กลุ่มผู้ดูแลระบบบริหาร สป.
ปฏิบัติหน้าที่ หน. กคส.สป.

กองกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๕๕
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๕๐

ระเบียบกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน
การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) ตลอดจนเพื่อรองรับการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังตามระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System: GFMIS) เป็น New GFMIS Thai

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ และมาตรา ๖๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี จึงว่างระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๐

บรรดา率ะเบียบหรือข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับ ระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐส่วนราชการ ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการ องค์กรมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิตบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามที่กฎหมายกำหนด

“หน่วยงานผู้เบิก” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายและเบิกเงินจากรัฐบาลซึ่งก่อการหรือสำนักงานคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่อย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“หน่วยงานย่อย” หมายความว่า หน่วยงานในสังกัดของส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลาง หรือในราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือที่ตั้งอยู่ในอำเภอ ซึ่งมิได้เบิกเงินจากการเงินบัญชีก่อการ หรือสำนักงานคลังจังหวัด แต่เบิกเงินผ่านส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานผู้เบิก

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึง บัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“ผู้อำนวยการกองคลัง” ให้หมายความรวมถึง เลขานุการกรม หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใด ซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเช่นเดียวกันด้วย

“เจ้าหน้าที่การเงิน” หมายความว่า หัวหน้าฝ่ายการเงิน หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเช่นเดียวกับหัวหน้าฝ่ายการเงิน และให้หมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่รับจ่ายเงินของส่วนราชการด้วย

“สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน” ให้หมายความรวมถึง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค และสำนักตรวจสอบเงินแผ่นดินจังหวัดด้วย

“งบรายจ่าย” หมายความว่า งบรายจ่ายตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ

“หลักฐานการจ่าย” หมายความว่า หลักฐานที่แสดงว่าได้มีการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับหรือเจ้าหนี้ตามข้อผูกพันโดยถูกต้องแล้ว

“เงินยืม” หมายความว่า เงินที่ส่วนราชการจ่ายให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการหรือการปฏิบัติราชการอื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจ่ายจากงบประมาณรายจ่าย หรือเงินกองงบประมาณ

“ตู้นิรภัย” หมายความว่า ตู้เหล็กอันมั่นคงซึ่งใช้สำหรับเก็บรักษาเงินของทางราชการ

“เงินรายได้แผ่นดิน” หมายความว่า เงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้ เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ บัญญัติไม่ให้หน่วยงานของรัฐนั้นนำไปใช้จ่ายหรือหักไว้เพื่อการใด ๆ

“เงินเบิกเกินส่งคืน” หมายความว่า เงินงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการเบิกจากคลังไปแล้ว แต่ไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด หรือจ่ายไปแล้วแต่ถูกเรียกคืน และได้นำส่งคลังก่อนสิ้นปีงบประมาณ หรือก่อนสิ้นระยะเวลาเบิกเงินที่กันไว้เบิกเหลือมีปี

“เงินเหลือจ่ายปีก่อส่งคืน” หมายความว่า เงินงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการเบิกจากคลังไปแล้ว แต่ไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด หรือจ่ายไปแล้วแต่ถูกเรียกคืน และได้นำส่งคลังภายในสิ้นปีงบประมาณหรือภายในระยะเวลาเบิกเงินที่กันไว้เบิกเหลือมีปี

“เงินกองบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บ หรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใดที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“ระบบ” หมายความว่า ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System: GFMIS) ซึ่งปฏิบัติโดยผ่านช่องทางที่กระทรวงการคลังกำหนด

“ข้อมูลหลักผู้ขาย” หมายความว่า ข้อมูลของหน่วยงานผู้เบิกหรือเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวประชาชน เลขประจำตัวผู้เสียภาษี ชื่อและเลขที่บัญชีธนาคารเลขที่สัญญาเงื่อนไขการชำระเงิน หรือข้อมูลอื่นใดที่จำเป็นแล้วแต่กรณี เพื่อใช้สำหรับการรับเงินที่ขอเบิกจากคลัง

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงการคลังรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

ความทั่วไป

ข้อ ๖ บรรดาแบบพิมพ์ เอกสาร ทะเบียนคุม รายงาน ที่ใช้ในการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ตลอดจนวิธีใช้ให้เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ ๗ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในระเบียบนี้ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้น ขอหารือเพื่อให้กระทรวงการคลังนิจฉัย หรือขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี หรือให้กระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติในการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

ข้อ ๘ การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการเงิน ซึ่งได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง

ข้อ ๙ หน่วยงานของຮູບສຶກນີ້ມີໃຫ້ສ່ວນຮາຊາກຕ້ອງຈັດໄຫ້ມີກາຣວາງຫລັກເກນ໌ແລວິຊີກາຣເກີຍກັບກາຣເບັກເງິນ ກາຣັບເງິນ ກາຈ່າຍເງິນ ແລກກາຣເບັກເກີຍເງິນ ທີ່ນີ້ ຕາມທີ່ກູ່ມາຍວ່າດ້ວຍການນັ້ນ ບັນຍັດໄວ້ ໂດຍຕ້ອງເປັນໄປຕາມຫລັກຮຽມກີບາລ ມີການໂປ່ງສີແລວິກາຣຈອບໄດ້

ໜ່ວດ ๒ ກາຣໃຊ້ງານໃນຮະບບ

ข้อ ๑๐ ໄທ້ຫວ່ານ້າຫ່ວຍງານຜູ້ເບັກຫີ້ອຸ້ກໍ່ທີ່ຫວ່ານ້າຫ່ວຍງານຜູ້ເບັກມອບໝາຍເປັນຜູ້ມືສີທີ່ໃນກາຣປົງປັບຕິງານໃນຮະບບ ຕາມຊ່ອງທາງທີ່ກະທຽວກາຣຄັ້ງກຳໜັດ

ข้อ ๑๑ ໄທ້ຜູ້ມືສີທີ່ຕາມຂໍ້ ๑๐ ດຳເນີນກາຣຂອບເບັກເງິນຈາກຄັ້ງ ກາຣອນຸມັຕິຈ່າຍເງິນໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ ທີ່ຫຼືຜູ້ມືສີທີ່ຮັບເງິນໂດຍກາຣຈ່າຍຕຽງ ກາຣນຳເງິນສ່ວ່ຄັ້ງ ກາຣບັນທຶກແລວິປັບປຸງໜີ້ມູລ ແລກກາຣເຮີຍກາຣຢາງານໃນຮະບບ

ข้อ ๑๒ ໄທ້ຫວ່ານ້າຫ່ວຍງານຜູ້ເບັກຈັດທຳຄໍາສັ່ງຫຼືມອບໝາຍເປັນລາຍລັກຊົມອັກຊົມ ກຳໜັດບຸກຄຸລ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ກຳໜັດທັນ້າທີ່ການຮັບຜິດຂອບແລວິກຳໜັດແນວທາງກາຣຄວບຄຸມ ກາຣປົງປັບຕິງານຂອງຫ່ວຍງານຜູ້ເບັກ ໃນກາຣເຂົ້າໃຊ້ງານໃນຮະບບ

ข้อ ๑๓ ກາຣຈັດທຳ ແກ້ໄຂ ອນຸມັຕິກາຣໃຫ້ ແລກກາຣດຳເນີນກາຣອື່ນ ຈີ່ເກີຍກັບກາຣກຳໜັດສີທີ່ ກາຣເຂົ້າໃຊ້ງານໃນຮະບບ ໄທ້ເປັນໄປຕາມທີ່ກະທຽວກາຣຄັ້ງກຳໜັດ

ໜ່ວດ ๓ ກາຣເບັກເງິນ

ສ່ວນທີ່ ๑ ສະຖານທີ່ເບັກເງິນແລວິຜູ້ເບັກເງິນ

ข้อ ๑๔ ແນວຍງານຜູ້ເບັກໃນສ່ວນກລາງໃຫ້ສ່ວ່ຂ້ອມູລຄໍາຂອບເບັກເງິນໃນຮະບບໄປຢັງກຣມບັງທຶກລາງ ສໍາຫຼັບຫ່ວຍງານຜູ້ເບັກທີ່ມີສໍານັກງານນູ່ຢູ່ໃນກູ່ມີກາຈາກໃຫ້ສ່ວ່ຂ້ອມູລຄໍາຂອບເບັກເງິນໃນຮະບບໄປຢັງສໍານັກງານຄັ້ງ ຈັງຫວັດ

ข้อ ๑๕ ໄທ້ຫວ່ານ້າຫ່ວຍງານຜູ້ເບັກຫີ້ອຸ້ກໍ່ທີ່ຫວ່ານ້າຫ່ວຍງານຜູ້ເບັກມອບໝາຍຕາມຂໍ້ ๑๐ ເປັນຜູ້ເບັກເງິນຈາກຄັ້ງ ແລວິອນຸມັຕິກາຣຈ່າຍເງິນໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ທີ່ຜູ້ມືສີທີ່ຮັບເງິນໂດຍກາຣຈ່າຍຕຽງ

ข้อ ๑๖ ແນວຍງານຜູ້ເບັກໃຫ້ສິ່ງເປັນເຈົ້າຂອງບປະມານຈະມອບໝາຍໃຫ້ຫ່ວຍງານຜູ້ເບັກອື່ນ ເປັນຜູ້ເບັກເງິນແທນກີ້ເຕີ ໂດຍໃຫ້ເກີຍກັບຕິກາຣຫລັກເກນ໌ທີ່ກະທຽວກາຣຄັ້ງກຳໜັດ

ສ່ວນທີ່ ๒ ຫລັກເກນ໌ທີ່ໄປຂອງກາຣເບັກເງິນ

ข้อ ๑๗ การขอเบิกเงินทุกรณีให้ระบุวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินนั้นไปจ่าย
เงินที่ขอเบิกจากคลังเพื่อการได้ให้นำไปจ่ายได้เฉพาะเพื่อการนั้นเท่านั้น จะนำไปจ่าย
เพื่อการอื่นไม่ได้

ข้อ ๑๘ หน่วยงานผู้เบิกจะจ่ายเงินหรือก่อนหนึ่งผูกพันได้แต่เฉพาะที่กฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับ คำสั่ง กำหนดไว้หรือมติคณะกรรมการรัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจาก
กระทรวงการคลัง

การได้รับเงินจากคลังไม่ปลดปล่อยความรับผิดชอบของหน่วยงานผู้เบิกในการที่จะต้องดูแล
ให้มีการจ่ายเงินหรือก่อนหนึ่งผูกพันให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๙ การขอเบิกเงินทุกรณี หน่วยงานผู้เบิกมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องหักภาษีได้ ๔
ไว้ ณ ที่จ่าย ให้บันทึกภาษีเป็นรายได้แผ่นดินไว้ในคำขอเบิกเงินนั้นด้วย เว้นแต่ได้มีการหักภาษีไว้แล้ว

ข้อ ๒๐ การเบิกเงินจากคลัง ให้หน่วยงานผู้เบิกปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ สำหรับเงินงบประมาณหนึ่งบัญชี
และเงินกองงบประมาณหนึ่งบัญชี

(๒) นำข้อมูลตาม (๑) หรือของเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน กรณีจ่ายตรงเจ้าหนี้ ส่งให้แก่
กรมบัญชีกลางเพื่อสร้างเป็นข้อมูลหลักผู้ขายในระบบ

(๓) ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคำขอเบิกเงินก่อนส่งคำขอเบิกเงินไปยังกรมบัญชีกลาง
หรือสำนักงานคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี

(๔) ตรวจสอบการจ่ายเงินของกรมบัญชีกลางตามคำขอเบิกเงินจากรายงานในระบบ

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์การเบิกเงินของหน่วยงานผู้เบิกที่ไม่ใช้ส่วนราชการ

ข้อ ๒๑ การขอเบิกเงิน ให้ส่งคำขอเบิกตามแผนการปฏิบัติงานและแผนภาระใช้จ่าย
งบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ ยกเว้นกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ให้เบิกเงินจากคลังโดยระบุวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินนั้นไปจ่ายและห้ามมิให้
ขอเบิกเงินจนกว่าจะถึงกำหนด หรือใกล้จะถึงกำหนดจ่ายเงิน

ส่วนที่ ๔

หลักเกณฑ์การเบิกเงินของส่วนราชการ

ข้อ ๒๒ การขอเบิกเงินทุกรณีห้ามมิให้ขอเบิกเงินจนกว่าจะถึงกำหนด หรือใกล้จะถึง
กำหนดจ่ายเงิน

ข้อ ๒๓ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณใด ให้เบิกเงินจากบประมาณรายจ่ายของปีนั้นไปจ่าย ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถเบิกจากเงินงบประมาณรายจ่ายของปีนั้นได้ทัน ให้เบิกจากเงินงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณถัดไปได้ แต่ค่าใช้จ่ายนั้นจะต้องไม่เป็นการก่อหนี้ผูกพัน เกินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติ และให้ปฏิบัติตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๒๔ ค่าใช้จ่ายเงินงบกลาง รายการเงินเบี้ยหวัด บำนาญ เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ เงินสมทบของลูกจ้างประจำ ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ หรือรายการอื่นที่กระทรวงการคลังกำหนด ถ้าค้างเบิกให้นำมาเบิกจากเงินงบกลางรายการนั้น ๆ ของปีงบประมาณต่อ ๆ ไปได้

ข้อ ๒๕ ค่าใช้จ่ายตามประเภทที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งมีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายประจำ หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้ถือว่าค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้นเมื่อส่วนราชการได้รับแจ้งให้ชำระหนี้ และให้นำมาเบิกจ่ายจากบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับแจ้งให้ชำระหนี้

ข้อ ๒๖ ส่วนราชการที่ก่อหนี้ผูกพันเป็นเงินตราต่างประเทศ อาจเบิกเงินไปซื้อเงินตราต่างประเทศในสกุลเงินตราที่จะต้องชำระหนี้โดยทยอยซื้อหรือซื้อหักจำนวนก็ได้ และให้นำเงินไปฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือธนาคารที่กระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ และเมื่อหนี้ถึงกำหนดหรือใกล้ถึงกำหนดชำระให้นำเงินตราต่างประเทศที่ฝากธนาคารไปชำระหนี้ดังกล่าว สำหรับดอกเบี้ยที่ได้รับจากการนำเงินฝากธนาคารให้นำส่วนเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ ให้รายงานการซื้อเงินตราต่างประเทศและการชำระหนี้ต่อกระทรวงการคลังด้วย

ข้อ ๒๗ การเบิกเงินเพื่อจ่ายชำระหนี้ผูกพันเป็นเงินตราต่างประเทศให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีชำระหนี้ผูกพันเป็นเงินบาท โดยให้ส่วนราชการติดต่อขอซื้อเงินตราต่างประเทศจากธนาคารพาณิชย์โดยตรง

ส่วนที่ ๕

วิธีการเบิกเงินของส่วนราชการ

ข้อ ๒๘ การขอเบิกเงินของส่วนราชการสำหรับการซื้อทรัพย์สิน จ้างทำของ หรือเช่าทรัพย์สิน ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่มีใบสั่งซื้อ ใบสั่งจ้าง สัญญาหรือข้อตกลง ซึ่งมีวงเงินตั้งแต่ห้าพันบาทขึ้นไป หรือตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ให้ส่วนราชการจัดทำหรือลงใบสั่งซื้อ หรือใบสั่งจ้างเพื่อทำการจองงบประมาณในระบบ โดยกรมบัญชีกลางจ่ายเงินเข้าบัญชีให้กับเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินของส่วนราชการโดยตรง

(๒) ນອກຈາກຮົມ (๑) ສ່ວນຮາຍກິຈຈານໄມ້ຕ້ອງຈັດທຳກໍລົງໃບສິ່ງຫຼືຮ້ອບໃບສິ່ງຈຳກັງໃນຮະບບ ໂດຍກົມບັນຊີກລາງຈະຈ່າຍເງິນເຂົ້າບັນຊີເງິນຝາກຮານາຄາຮອງສ່ວນຮາຍກິຈຈານເພື່ອໃຫ້ສ່ວນຮາຍກິຈຈານຈ່າຍເງິນ ໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຫຼືຜູ້ມືສີທີ່ຮັບເງິນຕ່ອງໄປ ພ້ອມກໍສ່ວນຮາຍກິຈຈານຕ້ອງການໃຫ້ຈ່າຍເງິນເຂົ້າບັນຊີໃຫ້ກັນເຈົ້າໜີ້ຫຼືຜູ້ມືສີທີ່ຮັບເງິນຂອງສ່ວນຮາຍກິຈຈານໂດຍຕຽບກິດໄດ້

ການສ້ອທຽມພື້ນ ຈຳກັງທຳຂອງ ຫຼືເຂົ້າທຽມພື້ນ ໃຫ້ສ່ວນຮາຍກິຈຈານດຳເນີນການຂອບເປັນຈາກຄັ້ງ ໂດຍເຮົວ ອຍ່າງໜີ້ໄດ້ເກີນຫ້າວັນທຳການນັບແຕ່ວັນທີໄດ້ຕຽບທຽມພື້ນຫຼືຕຽບຈົງຕ້ອງແລ້ວຫຼື ນັບແຕ່ວັນທີໄດ້ຮັບແຈ້ງຈາກໜ່ວຍງານຍ່ອຍ

ຂໍ້ ๒๙ ການຂອບເປັນເງິນທີ່ໄມ້ໃໝ່ການສ້ອທຽມພື້ນ ຈຳກັງທຳຂອງ ຫຼືເຂົ້າທຽມພື້ນ ກົມບັນຊີກລາງ ຈະຈ່າຍເງິນເຂົ້າບັນຊີໃຫ້ກັນເຈົ້າໜີ້ຫຼືຜູ້ມືສີທີ່ຮັບເງິນຂອງສ່ວນຮາຍກິຈຈານໂດຍຕຽບ ຍກເວັນ

(๑) ກຣນີຄ່າໄຟຟ້າ ຄ່າປະປາ ຄ່າໂທຣັກພົມ ຄ່າປ່ວກສ່ວນຮາຍກິຈຈານ ທີ່ສ່ວນຮາຍກິຈຈານ ໄດ້ຮັບເງິນສົມທນຈາກຂ່າຍໆການ ສ່ວນຮາຍກິຈຈານຫຼືໜ່ວຍງານອື່ນ ເພື່ອຈ່າຍເປັນຄ່າໃໝ່ຈ່າຍດັກລ່າວ ໃຫ້ຂອບເປັນ ໂດຍກົມບັນຊີກລາງຈະຈ່າຍເງິນເຂົ້າບັນຊີເງິນຝາກຮານາຄາຮອງສ່ວນຮາຍກິຈຈານເພື່ອໃຫ້ນໍາໄປຈ່າຍແກ່ເຈົ້າໜີ້ຫຼືຜູ້ມືສີທີ່ຮັບເງິນຕ່ອງໄປ

(๒) ການຂອບເປັນສົວສົດິການ ຄ່າຕອນແຫນ ຫຼືກຣນີອື່ນໄດ້ ຫຼືກຣນີທີ່ກະທຽບການຄັ້ງກຳນັດ ໄກສ້ອມບັນຊີກລາງຈ່າຍເງິນເຂົ້າບັນຊີເງິນຝາກຮານາຄາຮອງສ່ວນຮາຍກິຈຈານເພື່ອໃຫ້ສ່ວນຮາຍກິຈຈານຈ່າຍເງິນໃຫ້ແກ່ ຜູ້ມືສີທີ່ຮັບເງິນຜ່ານຮະບບອີເລີກໂທໂນນິກ් (e-Payment) ຕາມຫຼັກເກມທີ່ວິທີປົງປັບປຸງທີ່ກະທຽບການຄັ້ງກຳນັດ

ຂໍ້ ๓๐ ການເປັນຈ່າຍເງິນງບປະມານຮາຍຈ່າຍຂອງຈັງຫວັດແລກລຸ່ມຈັງຫວັດ ໃຫ້ເປັນໄປ ຕາມທີ່ກະທຽບການຄັ້ງກຳນັດ

ຂໍ້ ๓๑ ເງິນປະເທດໄດ້ສຶກໂດຍລັກຂະນະຈະຕ້ອງຈ່າຍປະຈຳເດືອນໃນວັນທຳການສິ້ນເດືອນ ໃຫ້ສ່ວນຮາຍກິຈຈານສ່າງຄໍາຂອບເປັນກາຍໃນວັນທີສືບທ້າຂອງເດືອນນັ້ນຫຼືຕາມທີ່ກະທຽບການຄັ້ງກຳນັດ

ສ່ວນທີ່ ๖

ການເປັນຈ່າຍເງິນຂອງສ່ວນຮາຍກິຈຈານທີ່ມີສໍານັກງານໃນຕ່າງປະເທດ

ຂໍ້ ๓๒ ສ່ວນຮາຍກິຈຈານທີ່ມີສໍານັກງານໃນຕ່າງປະເທດອາຈສ່າງຄໍາຂອບເປັນເພື່ອສ້ອງເງິນຕາມ ຕ່າງປະເທດສໍາຫຼັບຈັດສ່າງໃຫ້ສໍານັກງານໃນຕ່າງປະເທດໃຊ້ຈ່າຍໄດ້ທັງຈຳນວນ ແຕ່ໃນກຣນີທີ່ເຫັນສົມຄວາມ ກະທຽບການຄັ້ງກຳນັດໄທເປັນວຽກ ຖ້າ ຕາມຄວາມຈຳເປັນກີ່ໄດ້

ກຣນີສໍານັກງານໃນຕ່າງປະເທດຍັງໄມ້ໄດ້ຮັບເງິນງບປະມານຮາຍຈ່າຍປະຈຳຕາມທີ່ໄດ້ຮັບຈັດສ່າງ ເພື່ອປົງປັບປຸງທີ່ກະທຽບການຄັ້ງກຳນັດໃຫ້ແລ້ວໃຫ້ສ່ວນຮາຍກິຈຈານຮອງຮາຍກິຈຈານໃນຕ່າງປະເທດ

ຂໍ້ ๓๓ ເງິນທີ່ຈັດສ່າງໃຫ້ສໍານັກງານໃນຕ່າງປະເທດຕາມຂໍ້ ๓๒ ເນື້ອສິ້ນປົງປະມານ ບໍ່ກີ່ມີ ເງິນເຫຼືອໃຫ້ນໍາສ່າງຄືນສ່ວນຮາຍກິຈຈານເຈົ້າຂອງງບປະມານກາຍໃນສາມສືບວັນນັບແຕ່ວັນສິ້ນປີ

ໃນกรณີ່ທີ່ສໍານັກງານໃນຕ່າງປະເທດມີຫຼືຜູກພັນ ແລະ ໄນມີສາມາດຮໍາຮ່າງທີ່ໄດ້ທັນສິນປຶງປະມານ ເມື່ອໄດ້ຮັບອຸນຸມັດຈາກຮູ້ມັນຕີວ່າກາຮກຮ່ວງກາຮຄລັງແລ້ວ ໃຫ້ເກີບເງິນໄວ້ເພື່ອຈ່າຍສໍາຮັບກາຮນັ້ນຕ່ອໄປໄດ້ອີກ ໄນມີເກີນທິດເດືອນ ເວັນແຕ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຈ່າຍເງິນກາຍທັງເວລາດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຂອງທ່ານຕົກລົງ ກັບກຮກຮ່ວງກາຮຄລັງເພື່ອຂອບຂາຍເວລາອອກໄປໄດ້ອີກໄນ້ເກີນທິດເດືອນ ມານີເງິນຄ່າເລື່ອໃຫ້ນຳເງິນສົ່ງຄືນສ່ວນ ຮາຂາຮເຈົ້າອອງບປະມານກາຍໃນສາມສີບວັນນັບແຕ່ກົບກຳທິດຮະຍະເວລາທີ່ໄດ້ຮັບອຸນຸມັດໄວ້ ໂດຍໃຫ້ ສ່ວນຮາຂາຮເຈົ້າອອງບປະມານດຳເນີນກາຮບັກຄັກສ່ງ

ຂ້ອ ຕັ້ງ ເງິນທີ່ໄດ້ຮັບຄືນຈາກສໍານັກງານໃນຕ່າງປະເທດຕາມຂ້ອ ຕັ້ງ ໃຫ້ສ່ວນຮາຂາຮເຈົ້າອອງບປະມານດຳເນີນກາຮແລກປຶ້ມເງິນຕາດ່າງປະເທດກັບອານາຄາຣພານີ່ໃຫ້ເປັນເງິນບາທ ເລັ້ວນຳສົ່ງຄລັງເປັນຮາຍໄດ້ແຜນດິນປະເທດເງິນເລື່ອຈ່າຍປີເກົ່າສົ່ງຄືນໂດຍດ່ວນ

ໜ້າວດ ອ

ກາຮຈ່າຍເງິນຂອງສ່ວນຮາຂາຮ

ສ່ວນທີ່ ១

ຫລັກເກີນທີ່ກາຮຈ່າຍເງິນ

ຂ້ອ ຕັ້ງ ກາຮຈ່າຍເງິນໃຫ້ກຮກຮ່ວງພະທີ່ມີກຸ່ມາຍ ຮະເບີນ ຂ້ອບັນດັບ ຄຳສັ່ງ ກຳທັນໄວ້ ຫຼືອມຕົນຮູ້ມັນຕີຮອນໝາດໃຫ້ຈ່າຍໄດ້ ທີ່ອຕາມທີ່ໄດ້ຮັບອຸນຸມັດຈາກກຮກຮ່ວງກາຮຄລັງ ແລະ ຜູ້ມີອຳນາຈໄດ້ອຸນຸມັດໃຫ້ຈ່າຍໄດ້

ຂ້ອ ຕັ້ງ ກາຮອຸນຸມັດກາຮຈ່າຍເງິນໃຫ້ເປັນອຳນາຈຂອງບຸກຄຸລ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(១) ສ່ວນຮາຂາຮໃນຮາຂາບໍລິຫານສ່ວນກາລາງ ໃຫ້ເປັນອຳນາຈຂອງຫວ່ານ້າສ່ວນຮາຂາຮຮະດັບກຣມ ຫຼືອຸ້ມ໌ທີ່ຫວ່ານ້າສ່ວນຮາຂາຮຮະດັບກຣມອົບໝາຍ ຜົ່ງດໍາຮັດແນ່ງປະເທດບຣິຫານ ປະເທດອຳນວຍກາຮ ປະເທດວິชาກາຮ ຮະດັບໜໍານາງກາຮ ທີ່ອປະເທດທີ່ໄປ ຮະດັບອາວຸໂສ ທີ່ອເຫັນເທົ່າໜີໄປ ທີ່ອຸ້ມ໌ທີ່ມີຍົກ ຕັ້ງແຕ່ພັນໂທ ນາວາໂທ ນາວາອາກາສໂທ ທີ່ອພັນຕໍ່ຈຳຈັດໂທໜີໄປ

ສ່ວນຮາຂາຮໃນສູງກາຮບໍລິຫານສ່ວນກາລາງທີ່ມີສໍານັກງານອູ້ໃນສ່ວນກຸມືກາຄ ທີ່ອແກກຕ່າງໜາກຈາກ ກຮກຮ່ວງ ທບວງ ກຣມ ຫວ່ານ້າສ່ວນຮາຂາຮຮະດັບກຣມຈະມອບໝາຍໃຫ້ຫວ່ານ້າສໍານັກງານເປັນຜູ້ອຸນຸມັດ ສໍາຮັບໜ່າຍງານນັ້ນກີ່ໄດ້

(២) ສ່ວນຮາຂາຮໃນຮາຂາບໍລິຫານສ່ວນກຸມືກາຄ ໃຫ້ເປັນອຳນາຈຂອງຫວ່ານ້າສ່ວນຮາຂາຮ ໃນກຸມືກາຄ

ຂ້ອ ຕັ້ງ ຜູ້ມີອຳນາຈອຸນຸມັດກາຮຈ່າຍເງິນມີໜ້າທີ່ໃນກາຮກຮ່ວງກາຮ ໃຫ້ຈ່າຍເງິນໃຫ້ເປັນໄປ ຕາມທີ່ກຳທັນໄວ້ໃນກຸ່ມາຍ ທີ່ອກຸ່ມ ທີ່ອຕາມທີ່ໄດ້ຮັບອຸນຸມັດໃຫ້ຈ່າຍ

ຂ້ອ ຕັ້ງ ໃຫ້ຜູ້ມີອຳນາຈອຸນຸມັດ ສັ່ງອຸນຸມັດກາຮຈ່າຍເງິນພ້ອມກັບລົງລາຍມື້ອ້ອື່ອໃນຫລັກຮູ້ກາຮຈ່າຍ ຫຼື້ອຫລັກຮູ້ກາຮຂອງຮັບໜໍາຮ່າງທີ່ຖຸກຂັບຂັບຫຼືຈະລົງລາຍມື້ອ້ອື່ອອຸນຸມັດໃນໜ້າງບໍລິຫານກາຮຈ່າຍກີ່ໄດ້

ข้อ ๓๙ การจ่ายเงินต้องมีหลักฐานการจ่ายไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ข้อ ๔๐ การจ่าย โดยที่ยังไม่ได้มีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน ห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่จ่ายเงินเรียกหลักฐานการจ่ายหรือให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อรับเงินในหลักฐาน

ข้อ ๔๑ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือผู้รับบำนาญหรือเบี้ยหวัดที่ไม่สามารถมารับเงินได้ด้วยตนเอง จะมอบฉันทะให้ผู้อื่นเป็นผู้รับเงินแทนก็ได้ โดยใช้ใบมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด

การจ่ายเงินให้แก่บุคคลนอกจากที่กำหนดในวรคหนึ่ง หากบุคคลนั้นไม่สามารถมารับเงินได้ด้วยตนเอง จะทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมารับเงินแทนก็ได้

การจ่ายเงินในกรณีที่มีการโอนสิทธิเรียกร้อง และการจ่ายเงินชำระหนี้แก่ผู้ขายในต่างประเทศ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๔๒ ให้เจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินประทับตราข้อความว่า “จ่ายเงินแล้ว” โดยลงลายมือชื่อขอรับรองการจ่ายและระบุชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจง พร้อมทั้งวัน เดือน ปี ที่จ่ายกำกับไว้ในหลักฐาน การจ่ายเงินทุกฉบับ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ในกรณีที่หลักฐานการจ่ายเป็นภาษาต่างประเทศ ให้มีคำแปลเป็นภาษาไทยตามรายการ ในข้อ ๔๖ ไว้ด้วย และให้ผู้ใช้สิทธิขอเบิกเงินลงลายมือชื่อรับรองคำแปลด้วย

ข้อ ๔๓ การจ่ายเงินทุกรายการต้องมีการบันทึกการจ่ายเงินไว้ในระบบ และให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรจากหัวหน้าส่วนราชการตรวจสอบการจ่ายเงิน กับหลักฐานการจ่ายทุกสิ้นวัน

ส่วนที่ ๒ หลักฐานการจ่าย

ข้อ ๔๔ การจ่ายเงินของส่วนราชการ ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินหรือใบสำคัญรับเงิน ซึ่งผู้รับเงิน เป็นผู้ออกให้ หรือรายงานการจ่ายเงินจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) หรือใบรับรอง การจ่ายเงิน หรือเอกสารอื่นใดที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นหลักฐานการจ่าย

ข้อ ๔๕ កิจกรรมจ่ายเงินโดยกรมบัญชีคลัง เพื่อเข้าบัญชีให้กับเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน โดยตรง ให้ใช้รายงานในระบบตามที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นหลักฐานการจ่าย

ข้อ ๔๖ ใบเสร็จรับเงินอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ สถานที่อยู่ หรือที่ทำการของผู้รับเงิน
- (๒) วัน เดือน ปี ที่รับเงิน
- (๓) รายการแสดงการรับเงินระบุว่าเป็นค่าอะไร
- (๔) จำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษร
- (๕) ลายมือชื่อของผู้รับเงิน

ข้อ ๔๗ กรณีส่วนราชการจ่ายเงินรายได้ ซึ่งตามลักษณะไม่อาจเรียกในเสร็จรับเงินจากผู้รับเงินได้ ให้ผู้รับเงินลงชื่อรับเงินในใบสำคัญรับเงินเพื่อใช้เป็นหลักฐานการจ่าย

ข้อ ๔๘ กรณีข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการ จ่ายเงินไปโดยได้รับใบเสร็จรับเงินซึ่งมีรายการไม่ครบถ้วนตามข้อ ๔๖ หรือซึ่งตามลักษณะไม่อาจเรียกในเสร็จรับเงินจากผู้รับเงินได้ ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างนั้น ทำใบรับรองการจ่ายเงินเพื่อนำมาเป็นเอกสารประกอบการขอเบิกเงินต่อส่วนราชการ

ในการนี้ที่ได้รับใบเสร็จรับเงินแล้วแต่เกิดสูญหาย ให้ใช้สำเนาใบเสร็จรับเงินซึ่งผู้รับเงินรับรองเป็นเอกสารประกอบการขอเบิกเงินแทนได้

ในการนี้ที่ไม่อาจขอสำเนาใบเสร็จรับเงินตามวรรคสองได้ ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างนั้น ทำใบรับรองการจ่ายเงิน โดยซึ่งแจงเหตุผล พฤติกรณีที่สูญหายหรือไม่อาจขอสำเนาใบเสร็จรับเงินได้และรับรองว่ายังไม่เคยนำไปเสียหาย แม้พบภายหลังจะไม่นำมาเบิกจ่ายอีก แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นอธิบดีหรือตำแหน่งเที่ยบเท่าขึ้นไปสำหรับส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลางหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาคแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ใช้ใบรับรองนั้นเป็นหลักฐานประกอบการขอเบิกเงินได้

ข้อ ๔๙ กรณีหลักฐานการจ่ายของส่วนราชการสูญหาย ให้ถือปฏิบัติตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๕๐ หลักฐานการจ่ายต้องพิมพ์หรือเขียนด้วยหมึก การแก้ไขหลักฐานการจ่ายให้ใช้วิธีขีดฆ่าแล้วพิมพ์หรือเขียนใหม่ และให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

ข้อ ๕๑ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาหลักฐานการจ่ายไว้ในที่ปลอดภัย มิให้สูญหายหรือเสียหายได้ ทั้งนี้ เมื่อสำนักงานการตรวจสอบแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้วให้เก็บอย่างเอกสารธรรมด้าได้

ส่วนที่ ๓

วิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน

ข้อ ๕๒ การจ่ายเงินให้จ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินที่เป็นข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ผู้รับบำนาญ ผู้รับเบี้ยหวัด หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการจ่ายเงินเพื่อชดใช้คืนเงินที่รองราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด

การจ่ายเงินเป็นเช็คหรือเงินสด ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุขัดข้องหรือมีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งไม่สามารถดำเนินการตามวาระนั้นได้

ข้อ ๕๓ ในกรณีที่ต้องจ่ายเงินเป็นเช็คตามข้อ ๕๒ วรรคสอง ให้เขียนเช็คสั่งจ่ายเงิน ดังนี้

(๑) การจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน ในกรณีซื้อทรัพย์สิน จ้างทำของ หรือ เช่าทรัพย์สิน ให้ออกเช็คสั่งจ่ายในนามของเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน โดยขิดฝ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออกและขิดคร่อมด้วย

(๒) การจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน นอกจากราชการตาม (๑) ให้ออกเช็คสั่งจ่าย ในนามของเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน โดยขิดฝ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” และจะขิดคร่อมหรือไม่ก็ได้

(๓) ในกรณีสั่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่าย ให้ออกเช็คสั่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่การเงิน ของส่วนราชการ และขิดฝ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก ห้ามออกเช็คสั่งจ่ายเงินสด

ห้ามลงลายมือชื่อสั่งจ่ายในเช็คไว้ล่วงหน้า โดยยังมิได้มีการเขียนหรือพิมพ์ชื่อผู้รับเงิน วันที่ ที่ออกเช็ค และจำนวนเงินที่สั่งจ่าย

ข้อ ๕๔ การเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินในเช็คที่เป็นตัวเลขและตัวอักษรให้เขียนหรือพิมพ์ ให้ชิดเส้น และขิดฝ่าคำว่า “บาท” หรือชิดเส้นหน้าจำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษร โดยไม่มีช่องว่าง ที่จะเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินเพิ่มเติมได้ และให้ชิดเส้นตรงหลังชื่อสกุล ชื่อบริษัท หรือห้างหุ้นส่วน จนชิดคำว่า “หรือผู้ถือ” โดยมิให้มีการเขียนหรือพิมพ์ชื่อบุคคลอื่นเพิ่มเติมได้

หมวด ๕

การเบิกจ่ายเงินยืมของส่วนราชการ

ข้อ ๕๕ สัญญาการยืมเงิน สัญญาวางหลักทรัพย์ และสัญญาค้ำประกัน ให้เป็นไปตามแบบ ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๕๖ ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินตามข้อ ๓๖ เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินยืมด้วย

ข้อ ๕๗ การจ่ายเงินยืมจะจ่ายได้แต่เฉพาะที่ผู้ยืมได้ทำสัญญาการยืมเงิน และผู้มีอำนาจ จะได้อนุมัติให้จ่ายเงินยืมตามสัญญาการยืมเงินนั้นแล้วเท่านั้น โดยจ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๕๘ การยืมเงินของผู้ยืมที่ไม่มีเงินได้ ๆ ที่ส่วนราชการผู้ให้ยืมจะหักส่วนใช้คืนเงินยืมได้ ให้ส่วนราชการผู้ให้ยืมกำหนดให้ผู้ยืมนำหลักทรัพย์มาวางเป็นประกันพร้อมทั้งทำสัญญาวางหลักทรัพย์ หรือหาบบุคคลที่กระทรวงการคลังกำหนดมาทำสัญญาค้ำประกันไว้ต่อส่วนราชการผู้ให้ยืม

ข้อ ๕๙ การอนุมัติให้ยืมเงินเพื่อใช้ในราชการ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติให้ยืมเฉพาะเท่าที่จำเป็น และห้ามมิให้อนุมัติให้ยืมเงินรายใหม่ในเมื่อผู้ยืมมิได้ชำระคืนเงินยืมรายเก่าให้เสร็จสิ้นไปก่อน

ข้อ ๖๐ การจ่ายเงินยืมจากเงินกองบประมาณ ให้ส่วนราชการกระทำได้เฉพาะเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของเงินกองบประมาณประเภทนั้น หรือกรณีอื่น ซึ่งจำเป็นเร่งด่วนแก่ราชการ และได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการผู้ให้ยืมนั้น

ข้อ ๖๑ สัญญาการยืมเงินให้จัดทำขึ้นสองฉบับ พร้อมกับมอบให้ส่วนราชการผู้ให้ยืมเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ให้ผู้ยืมเก็บไว้หนึ่งฉบับ

ข้อ ๖๒ กรณีที่ต้องจ่ายเงินยืมสำหรับการปฏิบัติราชการที่ติดต่อควบคุมกันไปปัจจุบันไปถึงปีงบประมาณถัดไป ให้เบิกเงินยืมงบประมาณในปีปัจจุบัน โดยให้ถือว่าเป็นรายจ่ายของงบประมาณปีปัจจุบัน และให้ใช้จ่ายเงินยืมควบคุมกันไปปัจจุบัน ตั้งต่อไปนี้

(๑) เงินยืมสำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ให้ใช้จ่ายได้ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่

(๒) เงินยืมสำหรับปฏิบัติราชการอื่น ๆ ให้ใช้จ่ายได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่

ข้อ ๖๓ การเบิกเงินเพื่อจ่ายเป็นเงินยืมให้แก่บุคคลใดในสังกัดยึดเพื่อปฏิบัติราชการให้กระทำได้เฉพาะงบรายจ่ายหรือรายการ ตั้งต่อไปนี้

(๑) รายการค่าจ้างชั่วคราว สำหรับค่าจ้างซึ่งไม่มีกำหนดจ่ายเป็นงวดແเนื่องอนเป็นประจำแต่จำเป็นต้องจ่ายให้ลูกจ้างแต่ละวันหรือแต่ละคราวเมื่อเสร็จงานที่จ้าง

(๒) รายการค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

(๓) งบกลาง เฉพาะที่จ่ายเป็นเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร หรือเงินสวัสดิการเกี่ยวกับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวสำหรับลูกจ้างชั่วคราวซึ่งไม่มีกำหนดจ่ายค่าจ้างเป็นงวดແเนื่องอนเป็นประจำ แต่จำเป็นต้องจ่ายแต่ละวันหรือแต่ละคราวเมื่อเสร็จงานที่จ้าง

(๔) งบรายจ่ายอื่น ๆ ที่จ่ายในลักษณะเดียวกันกับ (๑) หรือ (๒)

ข้อ ๖๔ การจ่ายเงินยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ในราชอาณาจักร ให้จ่ายได้สำหรับระยะเวลาการเดินทางที่ไม่เกินเก้าสิบวัน หากมีความจำเป็นจะต้องจ่ายเกินกว่ากำหนดเวลาดังกล่าว ส่วนราชการจะต้องขอที่ความตกลงกับกระทรวงการคลังก่อน

ข้อ ๖๕ ให้ผู้ยืมส่งหลักฐานการจ่ายและเงินเหลือจ่ายที่ยืมไป (ถ้ามี) ภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้

(๑) กรณีเดินทางไปประจำต่างสำนักงาน หรือการเดินทางไปราชการประจำในต่างประเทศ หรือกรณีเดินทางกลับภูมิลำเนาเดิม ให้ส่งแก่ส่วนราชการผู้ให้ยืมโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับเงิน

(๒) กรณีเดินทางไปราชการอื่น รวมทั้งการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ให้ส่งแก่ ส่วนราชการผู้ให้ยืมภายในสิบห้าวันนับแต่วันกลับมาถึง

(๓) การยืมเงินเพื่อบัญชีติดราชการนอกจาก (๑) หรือ (๒) ให้ส่งแก่ส่วนราชการผู้ให้ยืม ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับเงิน

การคืนเงินเหลือจ่ายที่ยืม ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด ในกรณีที่ผู้ยืมได้ส่งหลักฐานการจ่าย เพื่อสังใช้คืนเงินยืมแล้วมีเหตุต้องทักทวง ให้ส่วนราชการผู้ให้ยืมแจ้งข้อทักทวงให้ผู้ยืมทราบโดยด่วน แล้วให้ผู้ยืมปฏิบัติตามคำทักทวงภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำทักทวง หากผู้ยืมมิได้ดำเนินการตามคำทักทวงและไม่ได้ชี้แจงเหตุผลให้ส่วนราชการผู้ให้ยืมทราบ ให้ส่วนราชการผู้ให้ยืมดำเนินการตามเงื่อนไขในสัญญาการยืมเงิน โดยถือว่าผู้ยืมยังมิได้สังใช้คืนเงินยืม เท่าจำนวนที่ทักทวงนั้น

ข้อ ๖๖ เมื่อผู้ยืมส่งหลักฐานการจ่ายและ/หรือเงินเหลือจ่ายที่ยืม (ถ้ามี) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคืนบันทึกการรับคืนในสัญญาการยืมเงินพร้อมทั้งพิมพ์หลักฐานการรับเงินคืนจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด และ/หรือออกใบรับใบสำคัญตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้ผู้ยืมไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๖๗ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาสัญญาการยืมเงินซึ่งยังมิได้ชำระคืนเงินยืมให้เสร็จสิ้นไว้ในที่ปลอดภัยอย่าให้สูญหาย และเมื่อผู้ยืมได้ชำระคืนเงินยืมเสร็จสิ้นแล้วให้เก็บรักษาเช่นเดียวกับหลักฐานการจ่าย

ข้อ ๖๘ ในกรณีที่ผู้ยืมมิได้ชำระคืนเงินยืมภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการ กองคลังเรียกให้ชดใช้เงินยืมตามเงื่อนไขในสัญญาการยืมเงินให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนด

ในกรณีที่ไม่อาจปฏิบัติตามวรรคหนึ่งได้ ให้ผู้อำนวยการกองคลังรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการบังคับให้เป็นไปตามสัญญาการยืมเงินต่อไป

หมวด ๖ การรับเงินของส่วนราชการ

ส่วนที่ ๑
ใบเสร็จรับเงิน

ข้อ ๖๙ ใบเสร็จรับเงิน ให้ใช้ตามแบบที่กระทรวงการคลัง กำหนด และให้มีสำเนาเย็บติดไว้กับเล่มอย่างน้อยหนึ่งฉบับ หรือตามแบบที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ใบเสร็จรับเงินที่ออกด้วยคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๗๐ ใบเสร็จรับเงิน ให้พิมพ์หมายเลขกำกับเล่ม และหมายเลขกำกับใบเสร็จรับเงิน เรียงกันไปทุกฉบับ

ข้อ ๗๑ ให้ส่วนราชการจัดทำทะเบียนคุณใบเสร็จรับเงินไว้เพื่อให้ทราบ และตรวจสอบได้ว่าได้จัดพิมพ์ขึ้นจำนวนเท่าใด ได้จ่ายใบเสร็จรับเงินเท่าใด เลขที่ได้ถึงเลขที่ได ให้หน่วยงานใด หรือเจ้าหน้าที่ผู้ใดดำเนินการจัดเก็บเงินเมื่อวัน เดือน ปีใด

ข้อ ๗๒ การจ่ายใบเสร็จรับเงิน ให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ไปจัดเก็บเงิน ให้พิจารณาจ่าย ในจำนวนที่เหมาะสมแก่ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และให้มีหลักฐานการรับส่งใบเสร็จรับเงินนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๗๓ ใบเสร็จรับเงินเล่มใด เมื่อไม่มีความจำเป็นต้องใช้ เช่น บุบเดิกสำนักงานหรือไม่มีการจัดเก็บเงินต่อไปอีก ให้หัวหน้าหน่วยงานที่รับใบเสร็จรับเงินนั้นนำส่งคืนส่วนราชการ ที่จ่ายใบเสร็จรับเงินนั้นโดยต่อน

ข้อ ๗๔ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยงานซึ่งรับใบเสร็จรับเงินไปดำเนินการจัดเก็บเงินรายงานให้ผู้อำนวยการกองคลัง หรือหัวหน้าส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาคทราบว่า มีใบเสร็จรับเงินอยู่ในความรับผิดชอบเล่มใด เลขที่ได้ถึงเลขที่ได และได้ใช้ใบเสร็จรับเงินไปแล้วเล่มใด เลขที่ได้ถึงเลขที่ได อย่างข้ามไปกวันที่ ๓๐ ตุลาคมของปีงบประมาณถัดไป

ข้อ ๗๕ ใบเสร็จรับเงินเล่มใดสำหรับรับเงินของปีงบประมาณใด ให้ใช้รับเงินภาย ในปีงบประมาณนั้น เมื่อขึ้นปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มใหม่ ใบเสร็จรับเงินฉบับใดยังไม่ใช ให้คงติดไว้กับเล่มแต่ให้ปู เจาะรู หรือประทับตราเล็กใช้ เพื่อให้เป็นที่สังเกตมิให้นำมารับเงินได้อีกต่อไป

ข้อ ๗๖ ห้ามขุดลบเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินหรือข้อผู้ชำระเงินในใบเสร็จรับเงิน หากใบเสร็จรับเงินฉบับใดลงรายการรับเงินผิดพลาด ให้ขีดฆ่าจำนวนเงินและเขียนใหม่ ทั้งจำนวนโดยให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกับการขีดฆ่านั้นไว้ หรือขีดฆ่าเล็กใช้ใบเสร็จรับเงินนั้นทั้งฉบับ แล้วออกฉบับใหม่ โดยให้นำใบเสร็จรับเงินที่ขีดฆ่าเล็กใช้นั้นติดไว้กับสำเนาใบเสร็จรับเงินในเล่ม

ข้อ ๗๗ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาสำเนาใบเสร็จรับเงินซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ยังมิได้ตรวจสอบไว้ในที่ปลอดภัย อย่าให้สูญหายหรือเสียหายได้ และเมื่อได้ตรวจสอบแล้วให้เก็บไว้อย่างเอกสารธรรมดากだได้

ສ່ວນທີ ๒
ການຮັບເງິນ

ข้อ ๗๙ ການຮັບເງິນໃຫ້ຮັບຜ່ານຮັບອື່ນເລື່ອທຣອນິກສ (e-Payment) ຕາມຫລັກເກມທີ່ວິປົງປົກຕິທີ່ກະທຽວການຄລັງກໍາທັດ ເວັນແຕ່ກຣນີທີ່ມີເຫດຸ່ນທີ່ຈຳກັດຂອງຫຼືມີຄວາມຈຳເປັນເງິນຕ່ວນຈຶ່ງໄມ່ສາມາດຮັບຜ່ານຮັບອື່ນເລື່ອທຣອນິກສ (e-Payment) ໄດ້ ໃຫ້ຮັບເປັນເງິນສົດຫຼືເຊື້ອ ຫຼືເອກສາຮແທນຕ້ວເງິນອື່ນທີ່ກະທຽວການຄລັງກໍາທັດ

ข้อ ๘๐ ໃນການຈັດເກີບຫຼືຮັບຈຳກັດເງິນ ໃຫ້ສ່ວນຮາຍກົງຈານສື່ມື້ໜ້າທີ່ຈັດເກີບຫຼືຮັບຈຳກັດເງິນນັ້ນອອກໃນເສັ້ນຮັບເງິນ ທີ່ມີພິມພົມຮາຍງານຊື່ມີເຫດຸ່ນທີ່ຈຳກັດຂອງຫຼືມີຄວາມຈຳເປັນເງິນຈາກຮັບອື່ນເລື່ອທຣອນິກສ (e-Payment) ຕາມທີ່ກະທຽວການຄລັງກໍາທັດ ເວັນແຕ່ເປັນການຮັບຈຳກັດເງິນຄ່າອະນຸມືນີ້ເປັນເງິນຕ່ວນຈຶ່ງໄມ່ສາມາດຮັບຜ່ານຮັບອື່ນເລື່ອທີ່ມີເອກສາຮອງທາງຮາຍການຮັບຈຳກັດເງິນທີ່ຮັບຈຳກັດເງິນມີລັກສະນະເຊັ່ນເຖິງກັບໃນເສັ້ນຮັບເງິນ ໂດຍເອກສາຮຕັ້ງກ່າວຈະຕ້ອງມີການຄວບຄຸມຈຳນວນທີ່ຮັບຈຳກັດເງິນຕ່ວນຈຶ່ງທຳນອງເຖິງກັນກັບໃນເສັ້ນຮັບເງິນຫຼືເປັນການຮັບເງິນຕາມຄຳຂອບເບີກເງິນຈາກຄລັງ ທີ່ມີການຮັບດອກເບີ່ງຈາກບັນຫຼືເງິນຝາກຮນາຄາຮອງສ່ວນຮາຍກົງຈານ

ໃນກຣນີທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄປຈັດເກີບຫຼືຮັບຈຳກັດເງິນອື່ນທີ່ຕັ້ງສໍານັກງານປົກຕິໄຫ້ປົງປົກຕິເຊັ່ນເຖິງກັບວຽກຄ້າທີ່

ข้อ ๘๑ ໃຫ້ໃນເສັ້ນຮັບເງິນເລີ່ມເຖິງກັນຮັບເງິນທຸກປະເທດ ເວັນແຕ່ເງິນປະເທດໃດທີ່ມີການຮັບຈຳກັດເງິນປະຈຳແລະມີຈຳນວນມາກວາຍ ຈະແຍກໃນເສັ້ນຮັບເງິນເລີ່ມທີ່ສໍາຫັກການຮັບຈຳກັດເງິນປະເທດນີ້ໄດ້

ข้อ ๘๒ ໃຫ້ສ່ວນຮາຍກົງຈານທີ່ກັບຂໍ້ມູນການຮັບເງິນໃນຮັບກາຍໃນວັນທີໄດ້ຮັບເງິນ

ເງິນປະເທດໃດທີ່ມີການອອກໃນເສັ້ນຮັບເງິນໃນວັນທີ່ນີ້ ໆ ລາຍລັບບັນ ຈະຮັບເງິນປະເທດນີ້ຕາມສໍາເນົາໃນເສັ້ນຮັບເງິນທຸກລັບມາບັນທີ່ກັບຮາຍການເຕີຍໃນຮັບກາຍໃດ ໂດຍໃຫ້ແສດງຮາຍລະເວີດວ່າເປັນເງິນຮັບຕາມໃນເສັ້ນຮັບເງິນທີ່ໄດ້ລົງເລີກທີ່ໄດ້ແລະຈຳນວນເງິນຮັບທັງສິ້ນເທົ່າໄດ້ໄວ້ດ້ວຍຫລັງສໍາເນົາໃນເສັ້ນຮັບເງິນລັບສຸດທ້າຍ

ໃນກຣນີທີ່ມີການຮັບເງິນເປັນເງິນສົດຫຼືເຊື້ອຫຼືເອກສາຮແທນຕ້ວເງິນອື່ນ ພາຍຫລັງກໍາທັດເວລາປິດບັນຫຼືສໍາຫັກວັນນັ້ນແລ້ວ ໃຫ້ບັນທີ່ກັບຂໍ້ມູນການຮັບເງິນນັ້ນໃນຮັບກາຍໃນວັນທີການຮັບເງິນ

ข้อ ๘๓ ເມື່ອສິ້ນເວລາຮັບຈຳກັດເງິນ ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ມື້ໜ້າທີ່ຈັດເກີບຫຼືຮັບຈຳກັດເງິນ ນຳເງິນສົດຫຼືເຊື້ອຫຼືເອກສາຮແທນຕ້ວເງິນອື່ນທີ່ໄດ້ຮັບ ພ້ອມກັບສໍາເນົາໃນເສັ້ນຮັບເງິນແລະເອກສາຮອື່ນທີ່ຈັດເກີບໃນວັນນັ້ນທັງໝົດສ່ວນທີ່ກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ການເງິນຂອງສ່ວນຮາຍກົງຈານ

ข้อ ๘๔ ໃຫ້ຫົວໜ້າສ່ວນຮາຍກົງຈານທີ່ໄດ້ຮັບມອບໜາຍເປັນລາຍລັກສະນີອັກຊາງຫຼັກຫົວໜ້າສ່ວນຮາຍກົງຈານສອບຈຳນວນເງິນທີ່ຈັດເກີບແລະນຳສັງກັບຫລັກຮູານແລະຮາຍການທີ່ບັນທຶກໄວ້ໃນຮັບກາຍວ່າດູກຕ້ອງຮັບຄ້ວນຫຼືມີ

เมื่อได้ตรวจสอบความถูกต้องตามวาระคนั้นแล้ว ให้ผู้ตรวจแสดงย่อตรวมเงินรับตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับและ/หรือรายงานซึ่งเป็นหลักฐานการรับชำระเงินจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ที่ได้รับในวันนั้นทุกฉบับ ไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงินหรือรายงานซึ่งเป็นหลักฐานการรับชำระเงินจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ฉบับสุดท้าย และลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย

หมวด ๗

การเก็บรักษาเงินของส่วนราชการ

ส่วนที่ ๑

สถานที่เก็บรักษาเงิน

ข้อ ๘๔ ให้ส่วนราชการเก็บรักษาเงินที่จัดเก็บหรือได้รับเป็นเงินสดหรือเช็คหรือเอกสารแทนตัวเงินอื่น ไว้ในตู้นิรภัยซึ่งตั้งอยู่ในที่ปลอดภัยของส่วนราชการนั้น

ข้อ ๘๕ ตู้นิรภัยให้มีลูกกุญแจอย่างน้อยสองสำรับ แต่ละสำรับไม่น้อยกว่าสองดอกแต่ไม่เกินสามดอกโดยแต่ละดอกต้องมีลักษณะต่างกัน โดยสำรับหนึ่งมอบให้กรรมการเก็บรักษาเงิน ส่วนสำรับที่เหลือให้นำฝากเก็บรักษาไว้ในลักษณะทึบห่อ ณ สถานที่ ดังนี้

(๑) สำนักบริหารเงินตรา กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง สำหรับส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลาง

(๒) สำหรับส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานอยู่ในส่วนภูมิภาคและส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้เก็บรักษาในสถานที่ที่ปลอดภัย

ส่วนที่ ๒

กรรมการเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๘๖ ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการ หรือประจุทั่วไป ระดับปฏิบัติงาน หรือเทียบเท่าขึ้นไป ในส่วนราชการนั้น อย่างน้อยสองคน เป็นกรรมการเก็บรักษาเงินของส่วนราชการนั้น

ข้อ ๘๗ ให้กรรมการเก็บรักษาเงินถือลูกกุญแจตู้นิรภัยคนละหนึ่งดอก ในกรณีที่ตู้นิรภัยมีลูกกุญแจสามดอกและมีกรรมการเก็บรักษาเงินสองคน ให้กรรมการเก็บรักษาเงินถือลูกกุญแจคนละดอก ส่วนลูกกุญแจที่เหลือให้อยู่ในคุณพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะมอบให้กรรมการเก็บรักษาเงินผู้ใดถือลูกกุญแจนั้น

ในกรณีที่มีห้องมั่นคงหรือกองเหล็ก การถือลูกกุญแจห้องมั่นคงหรือกองเหล็กให้นำความในวาระคนั้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๔ ถ้ากรรมการเก็บรักษาเงินผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าส่วนราชการ พิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตามนัยข้อ ๘๖ ปฏิบัติหน้าที่กรรมการเก็บรักษาเงินแทนให้ครบจำนวน การแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่กรรมการเก็บรักษาเงินแทนจะแต่งตั้งไว้เป็นการประจำได้

ข้อ ๘๕ ในส่วนของและรับมอบลูกคุณและห่วงกรรมการเก็บรักษาเงินกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ กรรมการเก็บรักษาเงินแทน ให้บุคคลดังกล่าวตรวจสอบตัวเงินและเอกสารแทนตัวเงินซึ่งเก็บรักษาไว้ใน ตู้นิรภัยให้ถูกต้องตามรายงานเงินคงเหลือประจำวัน แล้วบันทึกการส่งมอบและรับมอบพร้อมกับ ลงลายมือชื่อกรรมการเก็บรักษาเงินและผู้ปฏิบัติหน้าที่กรรมการเก็บรักษาเงินแทนทุกคนไว้ในรายงาน เงินคงเหลือประจำวันนั้นด้วย

ข้อ ๘๖ กรรมการเก็บรักษาเงินหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่กรรมการเก็บรักษาเงินแทน ต้องเก็บรักษา ลูกคุณและไว้ในที่ปลอดภัยมิให้สูญหายหรือให้ผู้ใดลักลอบนำไปพิมพ์แบบลูกคุณแจ้งได้ หากปรากฏว่า ลูกคุณและสูญหาย หรือมีกรณีสงสัยว่าจะมีผู้ปลอมแปลงลูกคุณแจ้งให้รับรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการ ทราบเพื่อส่งการโดยด่วน

ข้อ ๘๗ ห้ามกรรมการเก็บรักษาเงินหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่กรรมการเก็บรักษาเงินแทนมอบ ลูกคุณและให้ผู้อื่นทำหน้าที่กรรมการแทน

ส่วนที่ ๓ การเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๘๘ ให้ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันเป็นประจำทุกวันที่มีการรับเงินสด หรือเช็ค หรือเอกสารแทนตัวเงินอื่น ในกรณีที่วันใดไม่มีรายการรับจ่ายเงินตามวรรคหนึ่ง จะไม่ทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน สำหรับวันนั้นก็ได้ แต่ให้หมายเหตุไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันที่มีการรับจ่ายเงินของวันถัดไปด้วย รายงานเงินคงเหลือประจำวันให้เป็นไปตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ ๘๙ เมื่อสิ้นเวลาจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่การเงินนำเงินที่จะเก็บรักษาและรายงาน เงินคงเหลือประจำวันส่งมอบให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน

ให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินร่วมกันตรวจสอบตัวเงิน และเอกสารแทนตัวเงิน กับรายงาน เงินคงเหลือประจำวัน เมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้ว ให้เจ้าหน้าที่การเงินนำเงิน และเอกสารแทนตัวเงิน เก็บรักษาในตู้นิรภัย และให้กรรมการเก็บรักษาเงินทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๘๔ รายงานเงินคงเหลือประจำวัน เมื่อกรรมการเก็บรักษาเงินได้ลงลายมือชื่อแล้ว ให้ผู้อำนวยการกองคลังหรือเจ้าหน้าที่การเงินเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบ

ข้อ ๘๕ ในกรณีที่ปรากฏว่าเงินที่ได้รับมอบให้เก็บรักษาไม่ตรงกับจำนวนเงินซึ้งแสดงไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินและเจ้าหน้าที่การเงินผู้นำส่งร่วมกันบันทึกจำนวนเงินที่ตรวจสอบได้นั้นไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน และลงลายมือชื่อกรรมการเก็บรักษาเงินทุกคนพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่การเงินผู้นำส่ง แล้วนำเงินเก็บรักษาในตู้นิรภัย และให้กรรมการเก็บรักษาเงินรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบทันทีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๘๖ เมื่อนำเงินและเอกสารแทนตัวเงินเก็บในตู้นิรภัยเรียบร้อยแล้ว ให้กรรมการเก็บรักษาเงินใส่กุญแจให้เรียบร้อย แล้วลงลายมือชื่อบนกระดาษปิดทับ ในลักษณะที่แผ่นกระดาษปิดทับจะต้องถูกทำลายเมื่อมีการเปิดตู้นิรภัย

ในกรณีที่ตู้นิรภัยตั้งอยู่ในห้องมั่นคงหรือกรงเหล็ก การลงลายมือชื่อบนกระดาษปิดทับจะกระทำที่ประตูห้องมั่นคงหรือกรงเหล็กเพียงแห่งเดียวได้

ข้อ ๘๗ ในวันทำการถัดไป หากจะต้องนำเงินออกจ่าย ให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินมอบเงินที่เก็บรักษาทั้งหมดให้ผู้อำนวยการกองคลังหรือเจ้าหน้าที่การเงิน แล้วแต่กรณี รับไปจ่ายโดยให้ผู้อำนวยการกองคลังหรือเจ้าหน้าที่การเงิน แล้วแต่กรณี ลงลายมือชื่อรับเงินไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันก่อนวันทำการที่รับเงินไปจ่าย

ข้อ ๘๘ การเปิดประตูห้องมั่นคง หรือประตูกรงเหล็ก หรือตู้นิรภัยให้กรรมการเก็บรักษาเงินตรวจสอบ ลายมือชื่อบนแผ่นกระดาษปิดทับอยู่ในสภาพเรียบร้อยจึงให้เปิดได้

หากปรากฏว่าแผ่นกระดาษปิดทับอยู่ในสภาพไม่เรียบร้อย หรือมีพฤติกรรมอื่นใดที่สงสัยว่าจะมีการทุจริตให้รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นทราบเพื่อพิจารณาสั่งการโดยด่วน

หมวด ๘

การนำเงินส่งคลังและฝ่ากคลัง

ส่วนที่ ๑

การนำเงินส่งคลังและฝ่ากคลังของส่วนราชการ

ข้อ ๘๙ เงินที่เบิกจากคลัง ถ้าไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด ให้ส่วนราชการผู้เบิกนำส่งคืนคลัง ภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันรับเงินจากคลัง.

ในกรณีที่ส่วนราชการมีการรับคืนเงินที่ได้จ่ายไปแล้วเป็นเงินสดหรือเช็ค ให้นำส่งคืนคลังภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับคืน ยกเว้นกรณีมีการรับคืนเงินที่ได้จ่ายไปแล้วด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ให้นำส่งคืนคลังตามระยะเวลาที่กระทรวงการคลังกำหนด

การนำเงินส่งคืนคลังตามวรคหนึ่งและวรคสอง ให้นำส่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ตามหลักเกณฑ์วิธีบัญชีที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๐๐ การนำเงินส่งคลัง ถ้านำส่งก่อนสิ้นปีงบประมาณหรือก่อนสิ้นระยะเวลาเบิกเงินที่กันไว้เบิกเหลือมีปี ให้ส่วนราชการนำส่งเป็นเงินเบิกเงินส่งคืน แต่ถ้านำส่งภายหลังกำหนดดังกล่าว ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดินประเภทเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน

ข้อ ๑๐๑ เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการให้นำส่งหรือนำฝากคลังภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) เช็ค หรือเอกสารแทนตัวเงินอื่น ให้นำส่งหรือนำฝากในวันที่ได้รับหรืออย่างช้าภายในวันทำการถัดไป

(๒) เงินรายได้แผ่นดินที่ได้รับเป็นเงินสด ให้นำส่งอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง แต่ถ้าส่วนราชการใดมีเงินรายได้แผ่นดินเก็บรักษาในวันได้เกินหนึ่งหมื่นบาท ก็ให้นำเงินส่งโดยด่วนแต่อย่างช้าต้องไม่เกินสามวันทำการถัดไป

(๓) เงินรายได้แผ่นดินที่รับด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ให้นำส่งภายใต้ระยะเวลาที่กระทรวงการคลังกำหนด

(๔) เงินเบิกเงินส่งคืน หรือเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน ให้นำส่งภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในสิบห้าวันทำการนับแต่วันรับเงินจากคลังหรือนับแต่วันที่ได้รับคืน

(๕) เงินกองบประมาณที่รับเป็นเงินสด ให้นำฝากคลังอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง แต่สำหรับเงินที่เบิกจากคลังเพื่อรอการจ่าย ให้นำฝากคลังภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในสิบห้าวันทำการนับแต่วันรับเงินจากคลัง

ส่วนที่ ๒

วิธีการนำเงินส่งคลังและฝากคลัง

ข้อ ๑๐๒ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้นำเงินส่งคลัง

ข้อ ๑๐๓ วิธีการนำเงินส่งคลังหรือฝากคลัง ให้นำส่งผู้เบิกในส่วนกลาง หรือในส่วนภูมิภาค นำส่งหรือนำฝากเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ตามหลักเกณฑ์วิธีบัญชีที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของกรมบัญชีกลาง หรือของสำนักงานคลังจังหวัดแล้วแต่กรณี

กรณีที่เป็นเงินสด หรือเช็ค หรือเอกสารแทนตัวเงินอื่น ให้จัดทำใบนำฝากเงิน พร้อมทั้งนำเงินสด หรือเช็ค หรือเอกสารแทนตัวเงิน ฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของกรมบัญชีกลาง หรือของสำนักงานคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี โดยบัญชีตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๐๔ หน่วยงานผู้เบิกที่ใช้วิธีการเข้มข้นอยู่ระบบหรือวิธีการอื่น ให้ถือบัญชีตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๙
การกันเงินไว้เบิกเหลือมปี

ข้อ ๑๐๕ หน่วยงานของรัฐได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณและมีวงเงินตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไปหรือตามที่กระทรวงการคลังกำหนด กรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินไปชำระหนี้ได้ทันสิ้นปีงบประมาณให้ขอ กันเงินไว้เบิกเหลือมปีต่อไปได้อีกไม่เกินหนึ่งเดือนของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายในเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกใบได้อีกไม่เกินหนึ่งเดือน

ข้อ ๑๐๖ การขอ กันเงินไว้เบิกเหลือมปี หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการ ก่อนสิ้นปีงบประมาณโดยปฏิบัติตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๑๐
หน่วยงานย่อย

ข้อ ๑๐๗ การเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๑๑
การควบคุมและตรวจสอบของหน่วยงานผู้เบิกที่เป็นส่วนราชการ

ข้อ ๑๐๘ ทุกสิ้นวันทำการ ให้เจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการตรวจสอบจำนวนเงินสดและเช็คคงเหลือ กับรายงานเงินคงเหลือประจำวันที่กรมบัญชีกลางกำหนด กรณีการรับจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ให้ส่วนราชการจัดให้มีการตรวจสอบการรับจ่ายเงินจากรายงานในระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๐๙ ให้หน่วยงานผู้เบิกที่เป็นส่วนราชการมีหน้าที่ให้คำชี้แจงและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดินในการตรวจสอบรายงานการเงินและหลักฐานการจ่ายกรณีที่ได้รับการทักท้วง จากสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดิน ถ้าหน่วยงานผู้เบิกไม่เห็นด้วยกับข้อทักท้วงให้ชี้แจงเหตุผลและรายงานให้กระทรวง ทบวง กรม เจ้าของงบประมาณ แล้วแต่กรณี ทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อทักท้วงจากสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดิน หากเจ้าของงบประมาณตั้งกล่าวเห็นว่าคำชี้แจงนั้นมีเหตุผลสมควร ให้พิจารณาดำเนินการขอให้กระทรวงการคลังวินิจฉัยภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานผู้เบิก